

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 277. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890594043568/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

174.2-3 *Parablen om de betroede Penge*] Matthæus 25.14-30, jvf. KES 148. – **8** *Vig fra mig, Satan!*] Jesu ord ved fristelsen i ørkenen, jvf. Matthæus 4.10. – **10-11** *Jeg rakte ... hele Haand*] talemåde: giv fanden en lillefinger, og han tager hånden. – **28-29** *min Hemmelighed ... er jeg dens*] sml. HCAOptegnelsesbog nr.50: »Hebraiske Ordsprog. a) Din Hemmelighed er din Fange, lader du ham undslippe, saa er du hans» (30f).

175.6ff. A har her benyttet indtryk fra sit besøg i Capuzinerkirken, jvf. EDB: »Gulvet inde i hvert lille Capel er [...] Jord, blandet med Jord fra Jerusalem. Munkenes Liig, som nedlægges her, optages igjen efter et Fodløb af otte Aar; hænge Lemmerne endnu sammen, da løres den Døde en Capuziner-Kappe og stilles op i een af Nischerne, og en Blomsterbouquet eller Børnebog gives ham i Haanden» (90, se også Dagbøger I 237, II 101, V 40 samt Imp II). – **9** *Perlestrø*] rosenkrans. – **35-36** *Sommerfuglevinger*] Psyken er ofte afbildet som en ung kvinde med sommerfuglevinger, idet psyken (gr.: ånde, sjæl) er symboliseret ved en sommerfugl.

Sneglen og Rosenhækken

Sneglen og Rosenhækken blev trykt første gang i N&H 6-62, der udkom 25.11.1861.

I forbindelse med omtalen af *Psyken*, som A skrev under sit ophold i Rom sammen med rejsefællen Jonas Collin d.y. i forsommeren 1861, hedder det i MLE: »*Sneglen og Rosenhækken* blev ogsaa til i Rom og hører til de oplevede Eventyr» (II 244, jvf. også Bemærkninger 21).

Om anledningen til og nedskrivningstidspunktet for eventyret giver Dagbøger klar besked, idet det 14.5. hedder: »Hjemme Samtale med Jonas, der satte Viggo [Drewsen] over Bjørnstjerne [Bjørnson] og Clemens Peterssen, han arbejdede paa sin Udvikling og havde ikke med andre Mennesker at gjøre, det gav mig Anledning til at skrive Historien om Sneglen og Roserne» (V 49). Det er altså filosofen Viggo Drewsen (1830-88), søn af A. L. Drewsen og Ingeborg D., født Collin, der er model til sneglen. Og det samme fremgår af Dagbøger 24.5., da arbejdet var færdigt: »Mens Jonas var ude for at finde Selskab til at gaae i Colosseum skrev jeg reent: Sneglen og Rosenhækken; da jeg læste den for ham, han fandt stor Malice mod Viggo, der om han end aldrig viiste Verden noget Resultat, om han laae som Lazaron nogen paa Gaden, dog blev et *udmærket* Menneske» (V 57; om Jonas Collins beundring for fætteren Viggo Drewsen se iøvrigt BJC II 291).

Jonas Collin d.y. har selv givet sin version af sagen i en note i MLE

Forts 64-65, der for den, der ikke kender A.s dagbogsnotater, imidlertid kan give det indtryk, at A med sneglen har tænkt på Jonas; et indtryk Bjørnstjerne Bjørnson, hvem A omgikkes i Rom, af en eller anden grund også har fået (se Francis Bull i *A-lana* 2 rk, III 231).

Endelig bør det nævnes, at Dagbøger og Jonas Collins note klart afkræfter teorier om, at eventyret skulle være et skjult opgør med Søren Kierkegaard (1813-55) (se fx Reginald Spink: *Hans Christian Andersen and his World*. London 1972. 57).

Om motivet iøvrigt skriver Rubow 166, at det minder om Jonathan Swifts fabel *Edderkoppen og Bien* i *The Battle of the Books* (1704), som Holberg har genfortalt i Fabel nr. 100.

178.31 *jeg spytter af den*] A.s eget originale udtryk for den slim, sneglen udsønder bl.a. under gangen.